

Ušivost

LEKARNA LJUBLJANA

zvesta vašemu zdravju

Uspešnost razuševanja je odvisna od sočasnega sodelovanja vseh – npr. staršev otrok v vrtcu ali šoli in njihovih družinskih članov.

mag. Venceslava Bavčar, mag. farm.

Naglavna uš

Naglavna uš je drobna plazeča žuželka, velikosti bucikine glave ali sezamovega semena. Povzroča srbenje lasišča, ki se ne začne takoj po naselitvi uši na lasišču, ampak šele po imunskem odzivu na snovi, ki jih uš izloča. Do srbenja pri nekaterih otrocih in predvsem odraslih ne pride, zato je potrebno za izključitev ušivosti redno pregledovanje in prečesavanje lasišča z gostim glavnikom, najboljše nad belo podlago ali brisačo. Uši nimfe se izležejo iz grid v 7–10 dneh, te pa začnejo odlagati jajčeca oz. gnode po 7–13 dneh. Naglavne uši se prenašajo z neposrednim kontaktom, redkeje prek oblačil, pokrival in glavnikov, ki jih uporablja več oseb hkrati.

Odkrivanje in preprečevanje ušivosti

- Lase operite s šamponom, ki neobarva las.
- Okrog vrata namestite bel papir ali brisačo. Lahko pa lase prečesavate nad kopalno kadjo, papir pa položite na dno kadi.
- Prečesavati začnete za ušesi, po posameznih pramenih las, od narastišča proti konicam las.
- Na vsakem posameznem pramu las postopek ponovite 3–5-krat.
- Vsakič skrbno preglejte glavnik in ga obrnite s papirnatim robčkom. Robček spravite v plastično vrečko, to pa varno zavrzite.
- Po končanem prečesavanju glavnik sperite in ga za nekaj minut namočite v vročo vodo (okoli 60 °C).

POMEMBNO

SAMO PREČESAVANJE NE ODSTRANI UŠI!

Neodgovorno je odklanjanje sodelovanja pri zatiranju ušivosti, saj tako ne ogrožamo le sami sebe temveč onemogočamo uspešno razuševanje tudi pri drugih.

Pripravki za razuševanje

INSEKTICIDI

Odpornost uši na uporabljeni insekticide se povečuje. Vzroki so lahko različni: pri nanašanju na mokro lasišče zaradi razredčitve učinkovine, zaradi prepogoste uporabe v preventivne namene in uporabe v premajhnih količinah.

BENZILBENZOAT

Benzilbenzoat je zelo močna učinkovina in se zato uporablja predvsem po nasvetu zdravnika.

DIMETIKON

Dimetikon deluje na fizikalni način, tako da onemogoči ušem dostop do kisika in se zato zadušijo. Zaradi fizikalnega mehanizma delovanja uši ne morejo razviti odpornosti.

NARAVNI PRIPRAVKI

Za različne pripravke z eteričnimi in naravnimi olji v strokovni literaturi ni dovolj zanesljivih podatkov o njihovi učinkovitosti.

VODA IN KIS

Mlačna mešanica vode in kisa omogoča lažje mehansko odstranjevanje gnid z lasišča, se pa samo s tem postopkom uši ne znebimo.

Postopek razuševanja

- Priporočljivo je, da po opravljenem razuševanju ostane otrok doma še 24 ur.
- Če uporabimo pripravek, ki vsebuje insekticid, ga vedno nanašamo na suho lasišče in pustimo delovati na lasišču predpisani čas. Lasišča ne umijemo vsaj še dan ali dva po tem, ko smo sprali preparat za razuševanje z insekticidom.
- Nanos moramo ponoviti čez 7–10 dni, ker preparati ne uničujejo gnid. Če po ponovitvi postopka še vedno najdemo žive uši, drugega kroga razuševanja ne izvedemo z istim pripravkom.
- Med prvim in drugim postopkom razuševanja lasišče dnevno razčesavamo z gostim glavnikom.

Brez gostitelja prezivi uš le nekaj dni, občutljiva je na mraz in temperaturo, višjo od 60 °C. Obleko, posteljnjino in pralne predmete operemo pri temperaturi nad 60 °C. Kar ne moremo oprati, lahko zamrznemo za 24–48 ur ali pa zatesnimo v plastično vrečko za 2 tedna. Po uporabi sesalnika pri čiščenju vrečko takoj zamenjamo, staro pa v zatesnjeni plastični vrečki zavrzemo.